

Burjaad-Mongol YNEEN

BK(b)-iin Burjaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei
Verxoovno Soveedel Prezidiymei oorgan.

Xyndete nyxedte, şine zilei bajar!

1939 ON

Mianga jihen zuun guşan kaiman on—staalnska tabanzile ilaltata tyryşiln zil, yzegdeegyi amzaltataigaar dyvrebe. Ene xadaa şine zile eorlingee ilalta ba gyisedxelnnydeer xysen tygesoer orohon arad ilagşiln gaixamşag ilaltanuudai gojo hatxan xanxinama duunuudaar ydeşyulen yngerbe Yngerehen zileigee ugaa jixe ilaltada manal zrxen omog xyseleer dyrenxei.

Manal zol zargalta, xyxyiy sengelg orondo, 1939 on bolbol yngerhen 1938 onoi xygzeltin yrgen jixe bajarai zamilji ba socializmii ilaltitji saaşadans yrgelzelyylen xalan abxaar orobo. Bişie, ene yngerhen zilei bajarai ba zol zargalal omogci hanal bodoloo ydeşenebdi. Yngerhen yje—ene gurban zuun zaran taban yder xadaa manal aradiji, socializmiin oronoi predeelei gazaateş eorlingee gaixamşag ilalta ba gerolits xeregeeree aldarşuulhan ba na. Staalnska epooxiin yngerhen zil byxen xadaa ilaltitn granitna monymeent şingi to on balza, istooriina litopistite untarşagyl myr yleedeg байна.

Manal azabalalai ba gerolits temeselet zil byxen xadaa kommunitizmiin gaixamşag jixe ilaltada ba kapitalizmiin eseslen yxel ede dytelgeze байна. Eneeni bide jamarşil arag hezegyl ilaxabd. Uşarans, bidenişi Lenin—Staalnska paarti, terenci geniaal-na voozds, araduudaar inaglagdaşaa aguu jixe Staaln xytelberii ne.

SSSR-ei oboroontin xysen tyges, diideşegyi, bata naidamtal bahans, Xasaan nuural baidanda bolhon gerolits baldana gerselne. Eneen tuşaa Aguujişie Oktiaabrnska Socialis revolli ycin XXI şilei oin paraad deere nyxer Voroşilov ilgeze xelee hen: „Xerbee, Xasaan nuurdaxi yroogoi dutamag baigaa haanş, xerbee, soveed buugal erid şanga xyşilji ba ulaan bofejcyydei. Tedenei komandirnuudal gerolizmii martax baigaa haanş, bidenner bolbol daisadta ilgeze xelexe johotoibdi: gospodaar, Xasaan deere taanar jyy amasaa heme, teretnal xadaa—gansal „şesegxenyid“ geeşe, xarin „şimesxenyid“, joh to „şimesxenyidii“ yşoo yşoegyl bainat.

Buzar daisad xadaa manal socialis oron teşee eorlingee yşengil xamarilji şixee haa, xanaahaajil, xezeşil haa ilgaşagyl, tedener xadaa soveed „şimesxenyid“ xyrteke байна.

Ene yngerhen zil—1938 on bolbol manal orondo staxaanovska xydeloenei gaixamşagaar delgerhen zil baihan jym. Ene ugaa jixe xysen tyges xydeloer xadaa byri yngenoeer delgerxe ba beşixexe ba na. Ycherheo yder byri socialis azalal byteşee jixedze, produuktnuudal elbeg elden bolxo jabadaliiji amzaltataigaar xangagdaşaa байна.

Yngerhen zil soo BK (b) P-

Ediee xooloi promişlennostş zileigee planiiji dyyrgebe

SSSR-ei, Edieexooloi promişlennostiin Narkoom Kabanov bolbol SSSR-ei Narkompişceproomoi sisteemiin promişlennostş bolbol ene zilei dekaabritiin 21-de 1938 onoi gooo yiledberiiin planiiji 100,6 procent uridşalan gyisedxoo geze nyxed Staaln, Moolotov ba Mikojaanai nere deere raport ygehen байна. 14210,7 million tyxerigel xydelgeşegyl sentel produukca gargahan байна.

lin Staalnska Centralna Komiteedoor xyteylihen byxii soveed arad, tereen soo manal respbyblikin azalşad bolbol aradai daisad—trockils-buxaarinska, byryyaazna nacionali şiceske buzar bulainuudta eohediingoo ebşesegyi dura gutalgiiji xatuuzulan, revoltycioonno heremziin jixexen hurguulgarhan байна. Myn eneen deere manal arad xadaa bolşevizmiin xysen tyges zebşeg—Byxesojuzna Kommunis (bolşevigyydei) paartiin istooriin gaixamşag, gynzegil nauucna, teoritişeske yşeebnigeer zebşegledehen байна.

„BK (b) P-iin istoort“ xadaa jyreel faaktuudii xelene bişe, xarin nauucnaar talbarilna. Myn eneentei xamta, byxii delxein xydelmerişed ba azalşadiiji kommunitizmiin xyşei ilaltitn tlyoo temeselede zagsaana.

1939 on bolbol aradai azaxiin—promişlennostş, transport, xydeeo azaxiin, soveed xudaladaanai saaşadaa xygezxiin zil bolxo байна.

1939 on bolbol goorod ba seloogoi tyryzenigyydei materialna ba kulytyyrne azabalalai enenehee urda yzegdegyi xygzeltin zil bolxo байна. Myn soveed oronoi xynyydei gaixamşag poodvigudaal zil bolno.

Gebeş, kapitalis miir xadaa 1939 oniiş tad ondoogoor—ekonomiis şine krişiseer, delxein dainai tymer şataalgaar ugtaba. Progressivne xyntyretenei buzagal daisad—faş istnuud bolbol delxein dainai tymeriiji Jevroopa ba Vostoogto şataaza байна. Ede buzar faşistnuudal urdahaa erelşeg johoor tenereze balga İspaniini ba Xitadai gerolits arad xadaa 1939 ondo yşoo jixenyid erid şanga oţoor ygeşe байна.

Japoonsko vojeenşina, germaanno - italyaanska interveentnyid bolbol Xitad ba İspaniiniin gooroduud ba seloonuudii handargan butargava, jamarşil xamagaalagagyl exenernyid ba xybyydiiji xudaza байна. Aguu jixe Xitad arad ba İspaniiniin azalşad bolbol ede faşis mixaşadta hanaa oromoor, бага bişe xariuu yşoo. Gebeş, yşoo şidexil temeseleeni urda байна.

Dain seregel tymer nosoogşod ba tedenei trockils buxarinska aagentnuud bolbol Soveed Sojuuzda dobtolon orologoo tyrgedexilji xyşeeze байна.

Eneeni xariuda manal oron xadaa eorlingee gabijaata Ulaan Aarmi, ulaan flood ba eorlingee gerolits aviaaciiji sag yrgelze beşlyylen bainabd.

Manal oron 1939 ondo xyxyiy bajarar, xyşe şadal zangidangi oroxonyl Lenin—Staalnska paarti şngil, eorlingee avangardada hme paartiil arad zol zargaltal Byxii aradta tyşeglehen manal paarti ilagdaşagyl!

Şine zileer, nyxedyydi Lenin Staalnska ilagdaşagyl tug doru, byxii delxei deere kommunitizmiin torşestvoogoi tlyoo uragşaal!

Sojuuzda medeltei predprijaati bolbol 101,3 procent plaanaa dyyrgehen байна. Myn zileigee yiledberiiin planiiji RSFSR ei, USSR-ei BSSR ba Gryziinske SSR-ei respbylikaanska edieexooloi Promişlennostiin predprijaatnuud dyyrgehen байна.

Edieexooloi promişlennostiin produuktiin urgasa xadaa niidondo şilexihee 16 procent gy, ali 1958million tyxerigeer jixe bolhon байна.

Soveed Sojuuz dotor

Primorsk oblastnoi partproşveşeniin gerte hyylexojor haranuudta paartiin istooriin asuudalnuudaa, filoşooflor ba ulaxooronoiin poliitikoer 30 udaa leekce bolhon байна. Materializm ba empiriokriliizm“ geze Leninel xydelmeri tuxal leekce zaalaar dyren zondo 4 udaa unşahan aina. Inşenernyid, vrasnuud, armiiin ba floodoi komandirnuud bagşanar ba stydentner xabaadahan байна.

Jirexe zilde Roostov-na-Donyde, Xaarkovte, Zaporooşjeede, İvanovodo, Kramatoorskede ba SSSR ei bişe bişe gooroduudaar jixe xysete mexenzilrovanno 40 şine xleebzavooduud barigdaxa байна. Myn xleebzavooduud bolbol Beloryyside, Daalno-Vostoogto ba Dunda-Aazlda barigdaxa байна.

Kiljevte Ukrainel kolxoozno ba sovxoozno teaatnuudai xydelmerileşgedel soveşeni dekaabritiin 26-da neşgedee. Eneende 80 xyn xabaadaa. Delegaaduud bolbol teaatraingaa xydelmeriiniin oopedei, repertyaarna plaanaltaga ba saaşadaa xydelexe xargilgaşaa araalaba. Sojuuzai kolxoozuud ba sovxoozuudaar mixaxanal beledxel bolbol niidondo şilexihee myneş zilde jxe amzaltataigaar jabaza байна. Sovxoozuud bolbol dekaabritiin 20-do milavgelgiin şilelagee planiiji 90,8 procent dyyrgebe. Kolxoozuud ba sovxoozuud mixaşa tuşaalga 94,1 proc. dyyrgebe. Dekaabritiin 11-de mixaşa xudşidan abxa plaanaa 111,5 procent dyyrgehen байна.

„Otvaagiin tlyoo“ ba „Bojevot gabijaagai tlyoo“ medaalsnuudii, SSR Sojuuzai oordenuudii bariulga

Dekaabritiin 27-do SSSR-ei Verxoovno Soveedei prezidiyme tyryylegeşe nyxer Kalinin bolbol prezidiymeiden şleengyydei xabaadagataigaar, Ulaan-Aarmiin ba Vojeenne-Morskoi floodoi komandirnuudta ba poliitxydelmerileşgedte oordenuudii bariulga.

Polkoovng Provaalov ba krasnoarmeijec Çykov gegşed Leninel Oordenuudii ba Soveed Sojuuzai Geroin nere zerge olgoho noi graamotnuudii abba. Edener bojevot daabariiji zişeete hainaar dyyrgehenei ba Xasaan nuurai ratoondo geroistvo gargahanaigaa tlyoo şagnagdahan байна.

Edeenee gadana, Xasaan nuurai ratoondo bolhon tulaldaanda xabaadagad Leninel, Ulaan tuga ba Ulaan odonoi oordenuudii abba. Edeenei dunda kapiteanuud Laaskin, Matvejev, gurbadaxl raangiin vojenvraaş Vinnikov, leitenaant Morgynoov, krasnoar neicyd Diilgin, Koso-bokoov, ba bişed.

Hyyleerens, Mixail İvanoviş bolbol Ulaan Aarmiin bojevyydei gryppede, koman-

dirnuudta ba poliit xydelmerileşgedte „Otvaagiin tlyoo“ ba „Bojevot gabijaagai tlyoo“ medaalsnuudii, SSSR - ei Verxoovno Soveedei prezidiyme ykaazaar şagnagdagşadta bariba.

„Roodina“ samoliodoi materialna şaastiiji hainaar beledxehen ba niidgedens emxidxele xydelmeriiji zişeete hainaar xehenei tlyoo inşener Kozloov, „Roodina“ samoliodoi ekipaaziiji evakyacaalga ba biderelgiin xydelmeride erelşegeer ba amzaltataigaar xydelmeri jabuulhanai tlyoo kombrig Soonov gegşed nagraaduudii abhan байна. Myn gazogeneraatorna avtomatiiniin urildaanda xabaadagşaa, Staalnska paartiin nemerzete avtozavoodoi xydelmerilegeşe nyxer Jerioominde „Xyndiin temdegi“ oordeniiji, urildaana mixaanig nyxer Çavinda SSSR-ei Verxoovno Soveedei xyndiin graamotiiji bariulhan байна.

M. I. Kalinin bolbol şagnagdahan nyxedii xaluunaar amarşalhan байна (TASS).

Jixe xeregyyd tuxai bogonixonoor

—1938 onoi İjyiliin 1-ei yder 5 milliard tyxerige gargag-dahan, Gurbadaxi Tabanzilei Urihalamza (negedexi zilei gargalga) bolbol 1938 onoi aavgustiin 9-de 5 milliard 887 million 390 miangan tyxerige taraagdahan байна. Soveed azalşadal zajaavkiin orohoor baibaşil, urihalamza taraalga zogsogdohon байна.

—Kolxoozuud—millioner-nyydel too oloşorno. Kybaaniin, Jivkoogoi nemerzete xydeeo azaxiin arteel yngerrege zilde 1343 975 tyxerige doxood oruulhan байна. Ene kolxoozoi 1938 onoi valovoi doxood 1,5 millionhooylyy. Ene arteeliin kolxooznig Saavelş Beloglaadovoi byle, gansal avaansaar 114 şeniice, 9 pyyd vinograad, 732 tyxerig mynge abaa.

Kazaxstaani SSR-ei, XVII partsjezoiin nemerzete arteelada azalta yderte 47,8 kilogramm tarijan xyrteo. Eneeniş 33 kilogramm şeniice Gadana, kolxoozniguudans azalta yder byrideo 2-2 tyxerig abba.

—Donbaasai staxaanovcuudşaxtiornuudal salin urgana. „Ulaan-Oktiaabr“, №4 şaxtiin zaboşişig I. I. Bolko hara soogoo 2,5 miangan tyxerig oino, Zaboşişig G. M. Proxvatilovoi hariin salin 2494 tyxerig boldog.

Donbaasai mlangad şaxtiornuud staxaanovska salingudtal. Staalnska nemerzete №18 şaxtiin 150 xydelmerişed hara soo 1 hee 3 mianga xyrter salintainuud.

—Staalnska nemerzete Belomorskoi-Baltiiske kanaalaar 1938 onoi torşoo soo 2.90 miangan toonoo aşan 29.600 passazirnuud şiregdee. Moskva-Voolgo kanaalaar 2.054 miangan passazirnuud ba 1.295 miangan toonoo aşaanuud zoogdoe.

—Demline-Aleksandroovka seloogoi (Dneepetrovskoo oblast) kolxoozniguud—oboroonno xydelmeriin aktivistnuud. Tedener 438 oboroonno znacogudtal. Kolxoozdo vojeenne kabineed, gazookyrovaniiin kaamer baiguulagdanxal. 6 strelkoovo ba PVXO-goi kryzooguud xydelmerine.

—Koolsko xaxad aral deere, Moonşee nuur şadar, meedne niikilooovo kombinaad barigdaa. Tereen şatar Mongşoorskoo geze şine goorod bil boloo. Ene goorodoi xyn zil 30 mianga. Telefoonno staanca, vodoprovood bil. Kulytyyriin, Dvorec, teaatr, kinoo, kulytyyre ba amaraltiin paarka, biblioteke, xeblelei baişan, radioostaanca, goorno teexnikyym ba fizkulytyyriin Baişan barigdaşaa байна.

—Dekaabritiin 1-de, Soveed Sojuuz dotor 6356 maşinatraaktorna staancanuud toologdozo baigaa.

—Soveed Sojuuzai xybengei ratoonguud 1938 onoi dekaabritiin 1-de xyben sugluulxa zileigee planiiji dyyrgee.

—1938 ondo, Naboorno—Karaaxada 350 kilometr seeleşke xargiinuuud barigdaa. Eneeni urda tee, xadada huurilhan Nagoorno—Kabaariin olon selteeninyd gansal jabagan ba moritot xyoyyde xyrteze zergete baigaa.

—Amaşla—Leninakaan elektroperedaaciin İliniiniin ba ilga dyyrgege. Ene xydelmeriin dyyrhenei hyyleer, Kanoktir—Leninakaan İliniistroido orhon байна.

—Kyibeşevske ooblastiin kolxoozuudta 169 lişne staancanuud ba 220 katooguud bil. 1938 ondo soveed hurguulnuudta 33 garu million xygyed huralsana. Gansal xygyedel huralsal ba xymyzyylgede 10 milliard tyxerig tabigdaa.

—1938 ondo, SSSR dotor naralalgiln gernyyde 96 miangan oronguud toologdo-

1938 onoi dyngyyd tuxai oronoi soloto xynyyd

Exe oronogoo tyliee

Manai bolshevitz paarti ba Soveed praviteľstvo bolbol Soveed erdemtende jixexen an-xaralaa tabidag байна, тийм туйла, биде ердэмтенил хьдмелерлөө хайнаар табиха быхил йслюовиньд бырин табигданхай.

Би болбол өөрингөө быхил знаяилжи Exe oronogoo zol zargalta байдлай тьлөө агехеб. 1938 onoi BMASSR-ei Verxoovno Soveedei hungaltiin yjede, maassiin unia agitacioonno-maassova xьdмелери yргeнeer жабуулхан ба Centralна hunguulim komissada xьdмелериле-хен байгаа.

Gadana, nauučna-issleedovatel'ske xьdмелерилжи jixeer жабуулнаб.

Bur aad extn fьrguulinuudta yzexe orod xelenel meoодика ба orod xelenel ycebnigyy-dijii бйsee .

Bi xar'aa 1939 ondo nauučna xьdмелерлөө yсөө yргedxehe ба buriaad—xьsed бйше дунда хьrguulinuudta orod xelijji zaa-xa тuxai асуудалнуудаар хьdмелериле байна.

Ene асуудалнууд xadaa ma-nai yслюовидо тон шухала зьил-nyд болхо байна.

Gadna, биде soveed intelli-geencnyд болбол bolshevitzmiji gy-z-gigeeр & dalaxa ба mark-sil'm-len'izmийн теоритий ме-dexe jохотобди, тийме туйла, би идеине политическе yрвonee улам yргedxehe тьлөө, BK(b) P-ийн истоорилжи гьнгьегеeр шудалха ба өөрингөө агуу jixе Exe oronogoo тьлөө быри хайнаар хьdмелерилеб.

B. KYDRIAACEV

Zol zargalaar dyрhen шине зил

Litvinovka stanticii kolxooznuud болбол шине зилилж байртагаар угта-xан. Donskoi kolxoozuud зил быри хайгажа байна.

Xууанал yjede, kлитническе бeрхeсeл тeи зилньд xад а jадарал yлeсx лeнгeи зил бoлдoг hеn. Yзгeеr, итeнyыд зил-nyд болбол өөрингөө xатуу шанга абаар колхоозно азабайдлай нь-лөөнeгeй. Бидeнeр, колхоознууд болбол тьрыу тeхникeеr зeбсeгeдeеd, азалай стaxaанoвскa мeтeдeеr ерхим хайн ургаса хуртаанаб-ди.

Čарскa yjede манай Litvinovka болбол казагуудай бишлян хьртeр байхан jьм. Mьнeе—Litvinovka xа-даа баян, кьлбьтьрне тaсoонo ceнтр мьн. Soveed засагий зилньдтe: eндe гоjo хайханууд гeрньд бap, даа, eлeктpицeствo, дун ардаг кино, pа-диo, хьргуулнууд ба бйше бйше кьл-бьтьрне yceдe-еиньд бй болoо.

Kолxoozнууд болбол быри зaзи-точно болoо. Kолxoozoi бйлe бьхeн xadaa дунда зeсeгeеr зилe 300 yыд тaр-иa атна 1938 ондо би болбол ган-са мьнeг 7800 тьгeрг абааб. 18 xьdмелерил yдeтe „Стaлинцудай“ xо-joр пpицeпeер 1500 гeктaр тaр-иa ху-риагаа.

Mьнeе минтe гeртe pадиo, eлeктpи-цeствo, hин мeчeлbньд, мoтoцикл г.м бй. Xубсaшa хунараар xьсeд хангаданхай. Kолхоозид yлe xadaa хуралтай ба кьлбьтьрне амарлтийн сaг мьн.

1938 он болбол нмда нeлeдeе шине honin jьмeнyыдijл асара. Xьлeе азaxин коммунис дeдe хьргуулдa аба д. хураа байна. Soveed интelli-geent болхо.

KONSTANTIN NEFEEDOV, Roostovskoi ooblastiin, Litvinovsko MTS-ийн орденто тракторист-ком-байтоор.

Socialis kolxoozuudai kolxooznuуд болбол кьлбьтьрне ба зaзи-точно азабайдлай азaхуунa. ZURAG DEERE: Tarbagatain аймагaй, Ganzuurin сeлoогoй, „Maartин 8“ kolxoozoi kol-xonzниг—стaxaанoвeс nyxer Mетioосoв Feoдp Kиpиллoвиц (зьын гархaа дьрбeдeхi) болбол бьлe-нeртeжeе байна.

Mixailovai фото.

Minii itooguud

1938 он болбол, минил хьдмелериде урда урдиинхайаа тон jixе xариусалгатай yргийлж даал-гahan зил болно. Yнгерhен 6 hapa соо өөрингөө депьтаадс-ка уjаггийлж дьргeхe тaлаар хe-хeн хьдмелерилгөө итоогийлж xаруулхaдa ийе байна.

Minii eгeeн тьрыштин депь-таадска хьдмелери xadaa BMА-SSR-ei Verxoovno Soveedei neгeдeгeеr Seessийн хьдмелери тuxai hungаsаdаlgаа урда иjьy-лийн 25 xьртeр oтгоодоо хeхeн байна.

Tereehеe гадна, аавгуст hарадa Tьnxenei аймагaй Oктин хушуун командpоvаалгaдaн oзоzo, партийна, soveedske ба профsojuuzна oргaнизaцaануудaй хьдмелеритeи тaнлсaзa jрe-нeгeе hьылдe, хушуунaй xьтeл-бepийлж хайзaруулxa тuxai асууд-дaл тaбиhaн байна. Eнeнeи yдeнхeр, Oктин Xушуунaй xьтeл-бepиде 10 коммунистнууд eлбeгeдeхeн бaйxааа гадна, 3 мeдeлeбдeр, 1 вpац, зoo-тeexнiг ба вeтpрaц г.м. хьdмeлeрiцeд eлбeгeдeхeн бaйxa jьм.

Tийxетeи xамта eнe хушуундa шине болоника, exenerei тьрeлгийн гeр, socialis кьлбьтьрнe бaйшaн г.м. 1939 ондо бариха тuxai пpави-тeлbтвийн урда асуудал табигдa-хан байна. Mьн Tьnxenei гpа-фидне рьднигeл хьдмелерилeдe Seessийн хьдмелери тuxai доклад хeзe, eндe xadaa зилe-иγγeеr пpогpаамийлж иридсaлaн дьргeхe тuxai асуудал табиг-дahan байна. Ийе дeрeхeе тус рьдниг болбол 1938 онoй-гоо пpогpаамийлж ноjаабрийн 7-до дьргeхeнeγγeе тuxai eнe

рьднигeл зьгхөө бйсeг абаh байна.

Би болбол өөрингөө hungа-сaдaйгаа зьгхөө бйсeг абаа, тeдeнeи еpилтийлж дьргeхe тuxai хьдмелери дeдeг ба eнeнeи-гeе дьргeлтe болхонoi рeзьл-тaдуудийлж хьлeеn абадг бaй-наб.

Saaсaдaа, xadaa зилeгeе хьdмeлeрiийн итoог тuxai hungа-сaдaйгаа урда oтгоодоо хeхe ба өөрингөө oокpугaй хьргуу-линуудай байдлай тaнлсaзa бол-лон кьлбьтьрнe маассoво хьdмeлeрiийг eмxидxee—иймe зo-рилго минил урда байна.

I. P. Иjийн, BMASSR-ий Verxoovno Soveedei депьтаад.

Шине амзaltaar...

1938 он соо манай колхооз болбол socialis малазалий хьг-зьылхе xereгe jixexen амзaлтa хeхeн байна. Manai kolxooz-до 40 гapаn стaxaанoвцуд ба удаагнүүд бii—eдeнeр xadaa 1938 он соо гaлxамсaг-тa азалай рeзьлbтaад xаруулаа.

Mal азal дeерe хьдмeлeрiлeг-сeд—epxим стaxaанoвцуд, Ce-рeндopзo Дapаajев. Ceндeмe Budзaапoвa ба бйсeд болбол ерхим хайн зьсeнyыдijл xаруу-лax шинe зиллийл азалай шинe ам-зaлтaар угтaзa, 1939 ондо yсөө jixе амзaлтaтай хьдмeлeрiийн рeзьлbтaад xаруулxa зoрилго тa-бaнa.

Gьрeнeи плaнaй jохoор, 1939

Delxein aviacionno rekoорднууд манай болхо

Staalinska пlтoомцуд, soveed авiaциин oмoгтo сoо-кoлнүүд болбол yнгерeгe зилde аixагьл, hаnаазoбopигьл, yндeр maастepствo, oтвaагийн гaйxамсaгтaй jабадaлийл бьхe delxein урда daxин дeмoнcтpиpоvалхан байна. Yнгерeгe зил xadaa авiaциин гaйxалтa пpогpеccийн зилhн бaйhaн jьм. Ny еd Grizодьвьвa хa Kоккнaаkи гeгeдeер тoлo-гoй гdоhон „Roodina“ ба „Mосквaа“ гeзe сaмoлoодoо тaй kипaзaнyуд болбол тoлoтoмo илaтaнyудийл туйлахан ба нe. 1-38 онoл ноjаабpдa aнглииcкa илoдoгчyудaй Izm'аeд (Eгипeд)—пoорт Дap'вин (Xoito авcтpаaл) гeзe мapшpу-дaар нийдeгe xadaa тoн jixе cобиити болхон байна.

Гeбeс, xолo нийдeгийн мaнaйcкe pеkоорд, aнгли'аануудaй hьылшнcкe pеkоорд болбол eсeсeи pеkоорд нүүд бйсe гeсe Manai авiaциoонно тeхникe болбол soveed илoдoгчyуд soveed сaмoлoоdoоd дeерe сeхeр гaзaртa бyуγγeй xолo нийдeгийн мьнeнeи delxein pеkоордийг дeсeн бaргa-xa гeсeе гeзe тoлoхo хaмaг yндeхe yгeнe. Aвiaциин дeл-xeин шинe шинe илaтaнyуд хeзeггьл Soveed Sojuuzal болхо гeсeе, би болбол 1939 ондо манай илoдoгчyудaй eнeнeийл туйлaxинe xьсeнeм.

M. M. GROOMOV, Soveed Sojuuzal Gerol

1938 ондo Janвapийн нeгeндe 903 тoлoгo xopтoй, 760 тoлгo yxтeрeи бa 233 тoлoгoй aдуу aй бaйxa бaйгaабди. T eд, мьнeг бaйhаншн 906 yxep, 864 xонин бa 246 aдуутa бaйнaбди. I мe бoлxодoo socialis мaй азaлийл xьгзьылхe гьрeнeи рлaнийлж yлbьшeлeн дьргeхeн бaйн ди.

Gadana, malai yбeлзeлгийн дyлaан бaйрa p'тa тeзeлeт бaа-зaар cьм хaнгдaхaн. Kолxooz-нигүүдaй мaннaй кьлбьтьрнe бa зaзи-точно азaбaйдaй хьг-зeзe бaйнa.

Cepen opзo Дapаajев болoй өөрингөө yмсeдe 8 yxтeрeи, 14 xонин oй болoo. Eнe мeтeер кoл-xooz игуудaннaй зaзи-точно сeнгeлиг xьxийн азaбaйдaй уp-гaзa бa хьгзeзe бaйнa.

Би xadaa өep тuxигaа xeдeн yгe xeлeхe дyрaм xьрeнe. Jьyб гeхeдe, би болбол тьр y-лeн кoлxoozдо cтoорзo бaнaн aаd, yдa нe eбeртe p'лaй бpиг-гaдир бa мьнeг кoлxoozoi тьр-pьлeгш jи opлoгшo бoлoод мaй азal дeерe хьдмeлeрилeнe Gadana, 1938 он соо BK(b) P-ийн кaндидaаd болхон бa нaб.

1939 ондо yсөө jixе амзaлт-ийн тьлөө шинe xьсeр, шинe амзaлтa xаруулxаб.

CEREMAA DАGBAAJEVA-Jаруунa. Yлдиргийн сом ноl Китpовaй нeр-мeчнe кoлxoozoi тьрьлeгшijл oрoлгoшo.

Avaarigyl xydelxe шухала

Би болбол 1936 ондо Kрасно-jaarska стaнцин дeргeдeхл vo-лeннe тeхнигьдeй хурьуул дьргeдe, Ул аn-Yдe стaнцaдa агoоноудaй пpиeмшчлoор ил-гeгeдeхeн бaйнaб. Eнe xьтeл-мeридe бpааг хeгсeдтeй гaм-xаpгьл тeмeсeхe бa нeгeс aвaаригьл хьдeлxин xатуу шaн-зa зoрилго урдаа тaбтaад, 1937—1938 онуудaй тopшo сoo нe-гeс aвaарил xeгьгь, амзaлтaтай бaйнaб. Gadana, 1938 онoй тop-шo сoo 3 гpьппeк p'ca нтнyу-ийлж пapовoozo-вaгoонoй мaстepcкoйн бa вaгoоноудaй oс-нoотшчгyуд болгон бeлeдx-еhн бaйнaб.

„BK(b)P-ийн истоорилн хурлаан-гий кьрслин“ гaрhандa jixeer бaяpлaзa, eнe истоориллж тoн хунаар yзeдe, eнeнeгeл yн-дeгeер 1939 ондо хьдмeрiлe-лөө yсөө шинe шинe амзaлтaнyу-ийлж гaргaxин зoрилго xатуу шaн-гaар тaбнaб.

Komsomolec, тeхниг-вaгoонийн ЛЬKOOHIN V.

Nyxedyд, шине зилеер дашарамдуулан

Manai баатар гьрeн болбол шинe зил-ийлж бaяртaгаар угтaнa.

Arad зон болбол азалай кнiзeнyы-дijл бй болголжин тuxai пpави-тeлbтвийн тогтоолийл ахaбтeр jixе хaнгaлтaдaар угтaнa, Socialis азалай Герулин нeрe зeргe бaйгуулaа, „Azalai oлшчн тьлeс“ гeзe мeдaлbнyудийл бй бол oлшчн тuxai SSSR-ei Verxoovno Soveedei пpезидиймeй yкaзyуд болбол азалай xьнyыдтe пaрти бa пpави-тeлbтвийн агуу jixе аnхapлaа тaбидaгaйн зьсeе болно.

SSSR-ий Sovнapкoмaй, BK (b) P-ийн CK-еи бa РСФСР-еи дeкaбpийн 28-ай тогтоол болбол тьрeжaдaнyудaй xop-тo jабадaлийл eсeлeхeн туйла бьхил soveed арad зoндo aлaбтa jixе хaн-гaлтaтaгаар xьлeгeдeхeн бaйнa.

Yнг рeгшe зилde гaйxамсaг бeлeг мapкшизм лeннизмийн гoл знaннyудaй aйхбap jixе eнkлoпeдeи бoлxo BK (b) P-ийн истоорилн хурлаангий кьрсл-абаабди.

Oлoнaцaнaлcнa xьсeн тьгeлдeр so-veed арad зон болбол Стаалинска Kонcт-и-тyцин нapaр тaжaтaн Maаркс—Eeн-гeлeс—Лeнeн—Cтaлинaй илгдaшгьл тьг дoрo коммунизмдa нaйдaнтaйгaар xьгeн jабaнa.

Yнгерeгe зилde Kacaан нypaй дeр-гeдe socialis нyтaгaй дaйсaдa хур-гaл бaмaар aйултaй yрoгг yгчeн бaйнa.

Soveed пaтpиoднyуд болбол кaпитa-лис xьрeлeгe тuxai hаnаzа, дaй hьд-лeдeд и сoлхитoдo сaлгaгaн шaнга сo-хилтoр хaриусaлж бeлeн бaйхин туйла өөрингөө exe oronoi oбopooийл бe-зийлнe.

Soveed арad зон болбол фашизмийн aгeнтaнyуд, фашистска pазвeдкe-нyы-дeй бyзaр xьлeншeд тpоцкистcкa-бy-хaарилска спoоноуд ба дивeр aнтaу-дijл хaйрaгaнгьл шyдaнaуc бa xoz-мooш xиyдaxa гeсeе.

Xьнyдтe ньхeд, шинe зилeер дaшaрaм-дуулан, jрeхe зилde шинe шинe амзaлтa-нyудийл туйлaxийн xьсeнeб.

I. D. Pаpаaнi—Soveed Sojuuzal Gerol

ТИМЕ БАИХАНАА, ИМЕ БОЛБО

Шаргатай мортоор Selenge deegьr xарайгажа jabaxa-da oдоош гоjo jьм даа. Xoito тaлaарaн—xабc-гaй. J. xii хабсагай. Yдeсe бьрeнxii болзо байхaдa—xapaалaад бapхигaад—быри jixе шинe xарaгдaнa. Tere хабсагай yнгерeдe, Ganzuurin гeзe сeлoо xарaглaзa, лaам-пийн гaлнyул жалалзана. Ganzuurinda дьтeлeзe jрeбeбди.

Bi тere yбeгeнтeй Ganzuurin сeлoогoй „Maartин 8“ kolxoozoi пpавлeнeи сoo yул-зaа hеm. Yулзaн дaрий jрe-хeн yсapaа xeлeдeдeмнeи: —Minii азaхуудaлийл xарaxa гeе hаа, гeртeмнi oшo-лoл дaа—гeбe.

Bopо xapaан тaхapаzа бaй-хан yje. Гeртeнc oшoxo-дoмнaй—xарaнxii, Feoдp Kиpиллoвиц лaмпaа aхaaxa гeзe хeдii jixе oрoлдoбoс, тeрeн xьсeд hайн гeрeл yгeбeгьл.

—Baйzа дaа, шoлoмo,— итгeд eлeктpицeствeтeи бoл-

xoбди. Oшeдигнeгe eлeктpи-цeстaнцa бaйгуулxааa дьвиг-гaтeл зaxixаа бaйнaбди.

Gazaanhаа, тигeзe бaйтaр, хьгсeншн, yдaлуулaн бe-тнe oрoзo jрeбeд.

Tийн, yдaашж yгeи тьмeр пeчeгeе xалуун болторонь тьлeд, хьгсeншн xool бe-лeдxexийл азaлaнa.

Yзeнeишн yjede бидeнe-рeи xooрoндo ийе xөөрeл дeэн болбо:

—Jьy гeзe xьbьын шaм-дa x e л e x e б d a,—гeзe Feoдp Kиpиллoвиц xөөрe-нe,—hайн хуугдaнa.

Xьi xьггeд тoмo б iшoo. Бидe еpийлж—хьгсeдийл хайн yргeнe, xарaнa.

Bi мьнeг дeерe дaншж xьнeл гaртa oршoxoор бйсeб. Шaдaл тeнxeнeгeе xиpеep азaлдa jабaзaл бaйнaб Mopинoи тoнoгшж зaхaгcаб, пeч-цi oчaгyудийлшж бapигcаб, мoдoшж дaрxалaгcаб.

Manaixin гeртe 7 xьнy-дeбди. Minii exe бa eсeгe-мнi мьнeг бйл jьм. 90

гаран nahатайнууд. Xьгсeн биде xojор. Jixе xьbьм-тy-зa, xаmаг xeрeгсeлтe jьмeнyыдeе aбаабди. Niki-лиpooвaннo oрo, сaмoвap, xojоp pиaдaй гapмooшкo, ojoдoлoи мaшнa, eлдeб xубcаhад. Mьнeг, тyшaаhаn тaриaндaа yсөө нeлeдeд jьm e xабaбди.

Анхандаа колхоозой тогтозо байхaдa, колхоозой болшевийг, колхоознигүүдaй зaзи-точно азaбaйдaлтaй болзо шaдaагьл бaйх-и-дa, колхооздо eтигe-xьгьл xьн, yд xaa-jaa бaйдaг jьм h.н. Mьнeг тиймe xьн нe-гeс бaйxагьл.

Bултaдaа eбтeй, нeгeн xьн шингe хьдмeрилeнe. Tийн тeрeнeи рeзьлbтaад тoн jixе бaйнa.

Manai kolxooz гaнcaxaн тaриaгaар доxooдijл xубaа-нa бйшe, бaхa азaлтa yдeртe мьнeг xубaанa,—тoхo, мi-лoод гeхe мeтe. Kолxoozoi бaйдaл eрд хайзapaа. Yнeе-гьл кoлxoozнигүүдийл гaн-

аад, 80 ceнтнeр aбаад бaй-нaбди. Yлeгшijнc хaжaар ахaбaбди.

Yнгерeгe зил мьнeг зил xojopтo тaриaжгь гьрeнeлe-тy-зa, хaмaг xeрeгсeлтe jьмeнyыдeе aбаабди. Niki-лиpooвaннo oрo, сaмoвap, xojоp pиaдaй гapмooшкo, ojoдoлoи мaшнa, eлдeб xубcаhад. Mьнeг, тyшaаhаn тaриaндaа yсөө нeлeдeд jьm e xабaбди.

Анхандаа колхоозой тогтозо байхaдa, колхоозой болшевийг, колхоознигүүдaй зaзи-точно азaбaйдaлтaй болзо шaдaагьл бaйх-и-дa, колхооздо eтигe-xьгьл xьн, yд xaa-jaa бaйдaг jьм h.н. Mьнeг тиймe xьн нe-гeс бaйxагьл.

Bултaдaа eбтeй, нeгeн xьн шингe хьдмeрилeнe. Tийн тeрeнeи рeзьлbтaад тoн jixе бaйнa.

Manai kolxooz гaнcaxaн тaриaгaар доxooдijл xубaа-нa бйшe, бaхa азaлтa yдeртe мьнeг xубaанa,—тoхo, мi-лoод гeхe мeтe. Kолxoozoi бaйдaл eрд хайзapaа. Yнeе-гьл кoлxoozнигүүдийл гaн-

сijшж oлoxoгьш. Дeдe тa-лиxин—7-8 xьртeр yxтeрeи бaйнa. Velocпeед бa пaтфoон oлoушг кoлxoozнигүүдa бй.

Имeчe, зaргaлтaй бa зaзи-точно бaйдaлж бидeнe—кoлxoozно тaриaшaдтa soveed зaсaг, nyxer Cтaлин yгeе. Jixe зилde сaшaа улaм улaм хайнaар хьдмeрилeнeб. Oшeдигнeгe азa бaйдaлийл улaн зaргaлтaй, honoр бoл-гoxoбoл и. Exe oрoнoйгoo aлдap cолийл улaм aрбидx-аxабди.

—Manai Ganzuurin,— гeзe Mтioосoв сaшaнcн y-рeлeзьлeнe,—гpэдaнaн дaй-нaй зилнyыдтe jixeсeг jадaрaл нyудийл yзeхeн jьм. Eлдeб бyзaр бyлaйнyуд, сaгaан гьвapдeйцьл (тyсaгaрлaлaл „зeрлiг дeвииз“) 1920 ондо Ganzuurинийг eзeлeн aбзa, xабтaгaй тaл бoлтopонь шa-тaаzaxинaн jьм. Бидeнeр дeрeвeнcкe мьзигьд xа-дaа гaртaа бapдaнкнyудийл бapиzа, eдe зeрлiг нoxoсyудийл тьрeл дeрeвнeи хo-бo-xo сoхин зaйлyулхaн бaйнaб-ди. Yбeлeл jангинaмa xьтeн-

дe e ixе тaлxагьл, oрoxo гeр-гьл, мaлaа xaxаa дaлгьл, cагaан сaхaн дeерe yлeш-хeн Ganzuurинaйхид болбол бeрхeсeлийл туйла зaрaхaн бaйнa. Tаlxа тaриaа тyлaм—мeгeгeр cугиулaн бeдeрxе, аpгa мьнeрeнc гeр бapа-нyудийл бapиzа, тийгeхeрлe сeлoогoo дaхин зaгcааzа тa-бихaн xьмди.

Teeд, тere сaг xoдoдoo xaxaxaзa oшoo, тиймe сaг дaхин бoлxoгьл, тиймe cа-гийл тeхeрийлxee, мaнaй cо-циaлис Exe o ондо doбтoл-xoo xeн eдeнeб, бидeнe—soveed арad xadaa 1920 oнoixи шингe, бoгa jixeгьл, гaртa бyу зeбсeгeе бapиzа Exe oрoнoо хaнaгaлxауди.

Tarbagatain аймагaй Ganzuurin сeлoогoй „Maarta 8“ kolxoozoi чeлeн, стaxaанoвeс Feoдp Kиpиллoвиц Mетioосoвoй xeлeхeндe oндoo нeгeс yгe нeмeгьгьл. Eнe Mетioo-сoв шингe стaxaанoвeс, зaзи-точно кoлxoozнигүүд yсөө oлoн бйл jьм.

D. OPOHГOOJEV.

Literaturna xuudahan

C. Galsaanov

Šine zilei magtaal

Mynēe zilei
Mvnxē ilaltii batalhan,
Mylīhen dalain
Myngeen mylīhii gatalhan
Šinexen zilee
Sed̄xēl dyuren ugtanam,
Gojoxon duugaar
Gurba daxln magtanam.

Staaln bagsiin
Yrgen, xytelen asahan
Geroinuudaar
Gerel ſingl sasarhan
Exe orondoo
Ene duugaa yrgenem:
El̄ge zyrxenei
Mende ujaril̄ xyrgenem.

Edil̄ jixē
El̄beg delbeg bajariijl̄,
Inag mni
Ire, byybel xojoril̄j
Seseg zimesei
Seseril̄g sooguur bodxoonoſ,
Xetl̄in taragan
X. ſeg, belegeer sadxaanaſ.

Šine zilei
Soxon ilal̄ii tablahan,
Altan xileje
Almaaz, ſizemeer tablahan
Arad bidenerel̄
Aguu lal̄ii magtanam:
A car xvndiin
Ariun duugaar ugtanam!

D. Damdiinov

Joolkiin duun

Šinexen zilee ugtaja,
Šinexen duugaa duulaja,
Šimegtel̄ joolkoo tolrojo,
Sed̄xēlel̄ zugaa delgeje.

Pripeev: Ajatai xyl̄ijil̄
Yjeten barandaa,
Amaril̄ xyr̄ejil̄
Staaln bagaadaa.

Deed—Morooz jireel̄
Delgeed belegee hubaruulaal.
Šinil̄, mintil̄ tolgoil̄
Šimegte O toor toluruulaal.

Pripeev.
Sab sagaan xubsahai
Saibar buural̄ tolgoit̄ol̄,
Sasag hixan zydxeltel̄
Sariun ybegen xyxly, tel̄.

Pripeev.
Arban sag an xurgajaa
Adxan biza xatirjaa.
Abin xyged bultan aa
Ajatai b ei, —naadandaa.

Pripeev.
Eziner erjeze bidenerēe
Xaraxajaa jiree olooroo,
Edir бага uul xamtaaraa,
Xyxleje b jaraar zilinereē.

Pripeev.
Šiis, b ſ—adalibdi,
Soveed oronoi xygedebdi;
Š neer na aa n meebdi,
Sengexēſ, huraaſ erxete bdi.

Pripeev.
Aguu hyrte odo—
Altan zakoon jalaraad,
Aba oromnai haixan,
Arad bygedil̄ zarguulaad.

Š. Nimbujev

Xen geēſeb, xeleze ygiit!

Buural sagaan haſagtal,
Boomol xuhan tojagtal,
Ybsy tulama haxaltai,
Niydēe xuſama nidxetel̄,
Ybedegil̄n бага byxil̄xetel̄,
Magnain̄ jixē urſinxal̄,
Dulaan gegſin daxatal̄,
Doriun xyngen jabadaltai,
Iime honin ybegtēl̄,
Ende haja zolgoſoob.
Jyrdēl̄, sexil̄n xeleē haa
Jyrlin ybegen biſel̄ gaa:
Myl̄the saha geſxexedēn̄
Myr jyrdēſ garnagyl̄.
Haſa azaglan xarahamni

Hyyderſ, ſimeeſl̄, garganagyl̄.
— Xyby, dii oegſoode, xym.
Naha beleg y edeg xym.
Šine zilei exinde
Tedener namat xyxledeg jym.
Š meg joolko naadanda
Uriza namat abaaſtag jym,
Xolo otro xamaagyl̄
X. dodool̄ jabaza baldag xym.
Xybyydiijl̄ xaraxadaa
Xyxly xēryy boldog xym.
Hurgulidaa oſo gon jirelgendēn̄
Niu rin̄n taaldag argatal̄ xym.
Gazaazuur na dixa nambaandana
Xasariin̄ xairadag mexetel̄ xym.
Xybyy nerim med xetel̄ jym.
Өөрөө xeledeg zangyl̄ xym.—
Geze namda x-oreoe le.
Dabtan dabtan haixaba le.
Enem iixedee xen geēſeb?
Jaahan ſigiel̄ xyn geēſeb?
Namdaa xylyy xeleze ygiit!
Nere sul̄in̄ biſeze ygiit!

A. Zaarov

XYXIYY BAJARAI MAARŠ

Urmatai haixan urduur jabaxada, alxalan.
Omog zyrxem ybsy seēendee soxlnol.
Aalal̄ xongioo ajalgan duumnai gojoxon
Adar manai edireer xaluudaa haixan.
Xaanaſji manai aldar xanxinaad. duutai:
Kniigeesji barixadaa, stanooqtoosji baixadaa suutai.
Xoilto myl̄ihedei tol ndoſ oſoxoo, tumaraad,
Komsomool xeezeſji beien binal, zeheed!
Zaxa xilenyydee xaraad xiorxo bainabdi.
Zigyyrte ſubuuḡaa gabſagaigaar deēſee niidenebdi.
Onso gaixamſaguudai gaixamſagil̄ji bidener ezeleebdi—
Ogtorgoin xizaariijl̄ luillan bidener ezeleebdi.
Oi modondo, uula xadiin xormoido
Orgodon xorgodool, faſiis buzaxulagaiſan.
Daiſalxii xaraagaa hulaaxaxa yeibdi, xeezeſji,
Daran soxixobai, Өөргүй—ydersji, hyniſji!
Mantai manai nyxer, voozd Staaln.
Manai xaluusuud tana xelene, Staaln:
—Aguu jixē voozdſtoſoo xodo jabaxabdi,
Aliſ gazarta xabariijl̄ olso ſadaxabdi.

Aavtar, alan orſuulagſa B. Abidiin.

A. Abidlin.

RAADIO

All byxenei bulanda,
Yyl̄ice, klyyb, brigaadada,
Xen duugaa duulanab?
Xen honinoo xēreneb?

„...Socialis seneelig baidaltabdi,
Demokratil̄ altan xuultabdi.
Bide bulta hungaxa erxetel̄,
Biſ, taanaſ hunguulxa erxetel̄..“
—> en, naanahaa?..
—Ene—Moskvaahaa!

Staaln altan Uraaliijl̄,
Tartaan dalai Sibiriijl̄,
Jaagaa tyrgen dabana be?
Jam.r xurdaar jabana be?

„Suorgan xyiten yderynydiijl̄
Šinzeze yz ze bainabdi.
Arxag myl̄ihen Rydoolſifil̄n
Saana xolo jabanabdi!“
—Xen, xaanahaa?
Ene—po liushaal

Xoilto dalain saanahaa,
Xoilin xyiten poliushaa,
Ygenyyd jaagaad jirene be?
Duunuud jaagaad xyrene be?

Goorki, Pyyskin, Majakooſkiin
Gojonuud duunuud xanxina.
Rojaal̄, gitaar, pianiniin
Iraguu abiaan ſinxinne.
—Xen, xaanahaa?
—Ene—Erxyyheel

Xolboo urahan̄ xaragdanagyl̄,
Zalgaa ſizem̄ſ yzgedeneyil̄,
Jaagaa xurſaar xēreneb!
Jaagaa ſangaar duulanab!

Staalnai sookol hoodſiguudai,
Šinenyyd rekordil̄j duuliſil̄
Ispaa.ii, Xitadai geroinuudai
Ilalta dabxistin̄ xēriiſil̄
Yſōe doriun ſangaar,
Yſōe iraguū xurſaar,
Xēer iſ, xēriiſ honinoo,
Duuliſ, duuliſ, raadio!

All byxenei bulanda,
Yyl̄ice klyyb brigaadada,
Radio duugaa duulana.
Radio honinoo xērene.

Vas. Leebedev-Kymaaſ.

Šine zileer!

Aldar soloor ba jixenyd soblitnuudaar bajalig
ziliijl̄ yngegebeddi. Gedergee erjelden xoiſoo xaxadaa
exin tyryſeer Өөрийгөө exe oronoi tylēe aguu jixē
omogoi sedxiltēiger Xasaan nuurai dergede manai ai-
xabt r jixē Ulaan Aarmiin̄ tolotome ilaltii hananab.
Ene ilaita bolbol ſylēe soveed arad zono! xyse ſadal
ba gerolizmiin̄ byxii delēxide yſōe nege xaruulhan
ba soveed zēride ſyde xursadan baigaa gadaadiin
bandiduud ba ſakaalnuudta xaramaar xatuu ſanga yroog
ygehen bana.

Kommunistnuud ba partiina biſenydyel̄ Staalins-
ka bloogoi butalxar biſe krepotiijl̄ ba manai arad
zono! aguu jixē jedinstvoojl̄ xaruulhan sojuuzal̄ ba av-
tonoomno respbyblik-nyyiel̄ Verxoovno Soveedyydei
hungaltanuud, teremeteſelen 1937 onoi dekaabriin̄ 12-
oi hungaltanuud, h nagdana. Xeregeer haixan, azuu
jixē patriotizmaar byrx egdehen Verxoovno Soveedyy-
dydei—socialis parlamentnuudai—seessinyd hanag-
dana.

V. Kokkinaaki, V. Grizodyybovaanarai gerol̄iſeske
niidelenyyd, E. Mednikoovaagai ba biſe manai agaa-
rai gaixamſag geroinuudai rekoordanuud hanagdana:
Moskva—Miinsk magistraal̄ baiguulaltin, Moskoovs-
ko metroogoi xojordoxi kelzeene, ſine ſine zavooduud,
faabrikanuud ba xeden kombinaaduudai aguu jixē am-
zaltanuud hanagdana. Manai xydeē azaxiin̄ ba trans-
portin amzaltanuud xaragdana.

Yngerege sil bolbol manijl̄ aguu jixē politiſeske
ba klybtyyrne bajaligundaar bajaxuulaa—azabyten hu-

Sambuujev D. C.

Duugaa ſangaar duulajii

Joolkiingoo raadanda
Jir ed bulta baixadaa,
Duugaa ſangaar tataxa
Duran jixeer xyrenel̄ daa.
Joolkiingoo naadanda
Jixeer xyxize duulajil̄.
E e haixan orondoo
Enxe bajaraa xyrgel̄il̄.

Ilaltaar jixē gaixamſag
Ene zil e ydeſoed.
Zaluu xyxiyy ſine zil
Zoltoixonoor jireel̄ daa.
Joolkiingoo naadanda
Jixeer xyxize duulajil̄.
Exe haixan orondoo
Enxe bajaraa xyrgel̄il̄.

Nege naha barandaa
Nemeed, bajartai bixadaa,
Duugaa ſangaar tataxa
Duran il̄ eer xyrenei daa.
Joolkiingoo naada da
Jixeer xyxize duulajil̄.
Exe haixan orondoo
Enxe bajaraa xyrgel̄il̄.

Ybezen orooz jireel̄ daa,
Ynetel̄ be eg asaraal̄ daa.
Janziin̄ haixan ſimeg ei
Joolkomnai haixan daa.
Joolkiingoo naadanda
Jixeer xyxize duulajil̄.
Exe haixan orondoo
Enxe bajaraa xyrgel̄il̄!

Č. Cedendambiln

Šine zilei ugtalga

Sed̄xēl̄ dyuren maanadaar,
Šimeg zydxel̄ xederze,
Šine zil e u. taxa,
Seberxen sagduul̄ zoltoil̄ſil̄!

Xyiten xaraxan xonſoorloi
Xybiin̄ baabagai jabadag gy?
Xurdaan suran xyl̄nyydel̄
Xaraxan ynegen eideg gy?
Sahan deegyyr ſandagan
Šan duu tyrgen xaradag gy?
Myl̄ihen degyr xandagai
Megdy ygygēd, taradag gy?

Tyryſiin̄ sahanai unaxada
Tohoto zyginyyd jaaga be?
Xyxtyxēn vooſoo bidēndee,
Xyxexen sagduul̄, xēriiſil̄!

Galuundal sagaan degel̄ i,
Saxiurtaal̄ segeexen haxaltai,
Tulguurtaal̄ Deed-Morooz orooz
Tomootol̄ aalixan xaraſalna.
Ider sogtoi xyxēd i
Ende bultadaa nai altai
Nahatal̄ bolhon nama gaa
Naadandaa abxa bolbolto!

Doriun honor duunuudnai,
Dura sed̄xēlim̄ duhaluulnai!
Eldeg hixan naadanuudnai
El̄ge zyrxim̄ bajasuulnai!
Yoegen xooloimni barigdanagyl̄,
Uran ajalgiitnai duuriahuub!
Xyngen xyl̄nyydni teseneyil̄.
Xyxlyy naadiitnai hazaahuub!

Eldeg belegee xubaaxadaa
Eibeb gartain̄ gaixaltai!
Bagaſuud bulta urmaſanxai,
Beleſim̄ amtatai babaltai?
Ariun haixan bajar zol
Staaln a a asaraa geed—
Urmatai bagaſuul̄ nege duugaar
Uriza bajaraa taraanal̄!

xiji, urgaxijl̄ ba ilaxijl̄ tualaxa kniige, BK (b) P-in
istoortoi boloobdi.

Leenin ba Staalnai xydeēzestvenno oobrazuudijl̄
anxatyryſiinxēe kinoo ba teatratra xaraabdi.

Manai myzekaantnuud bolbol pianistuudai ulas-
xooro diin koonkursal̄ta yſōe nege ilaltii tualahan bat-
na. Manai ſ. taraiſ isky ſstve bolbol Өөрийгөө xyse
ſadalijl̄ yſōe nege xaruulaa.

D.rizoornuud ba ispolnitel̄nuudai koonkursanuud
bolbol ſine ſine talaantnuudai xeden plejaadanuudijl̄
todorxooloo. Arad zondo oitgomzotol̄ ſine ſine bojevo
duunuud, бага biſe hain hain kniigenyyd bii boloo.

Yngerege zil bolbol xaana jaanaſ, manai azabat-
dalai byxi ooblastinuudta xeden olon amzaltanuud ba
ilaltanuudijl̄ asarhan baina..

Xani nyxed! Xargilda ſineer belemdi.
Xurdaar uragſaa, deēſee! Šine zil,
Šine ſine ilaltanuudta biden iji asarxal̄
Šine jixē aldar solodo asarxal̄!
Bidenerel̄ nege zil soo xehen jymijl̄,—
Biſenydy arban zil soosji xexegyl̄.
Soveed xynyydte haad xaalta baixagyl̄!
Bolſeſviigyydte—boolto xalta baixagyl̄!
Xyn byriin̄ zaluu baidag oromni urgal̄!
Xyxlyy soveed gazar delēxim̄ sesegle!
Xaduur, balta—xurſaar jalalzan tolotogil̄!
Kreemliin̄ omog odod bulta toilogtil̄!
Kolxoozuud, faabrikanuud, zavooduudta barandans,
Xyxlyy ſkool̄niguudtaſji—amar mendijl̄ xyrgē-
nem!

Xani nyxed, bultitnai,—ſine zileer amarſalnam!
Xyxlyy yderynyd, xysete jixē ilaltanuudijl̄ xy-
senem!

